

Voorstel voor toevoeging van een procedureregeling aan het Reglement van Orde van de Tweede Kamer

Procedureregeling voor de behandeling door de Kamer van wetgevende voorstellen van de Europese Unie in het kader van het parlementair behandelvoorbehoud en in het kader van de toetsing op aspecten van Europese rechtsgrondslag, subsidiariteit en proportionaliteit

In de Rijkswet op de goedkeuring van het Verdrag van Lissabon (Stb. 2008 - 301) (hierna: de Rijkswet) is in artikel 4 een procedure opgenomen voor het parlementair behandelvoorbehoud. Het uitgangspunt van het behandelvoorbehoud is het versterken c.q. entameren van het politieke debat in de Tweede Kamer over Europese wetgevende voorstellen, teneinde de eigenstandige oordeelsvorming van de Kamer te stimuleren en te faciliteren.

In genoemd artikel 4 van de Rijkswet is bepaald dat elk van de beide Kamers der Staten-Generaal binnen twee maanden nadat het een voorstel voor een wetgevingshandeling, als bedoeld in artikel 2 van het Protocol betreffende de rol van de nationale parlementen in de Europese Unie, heeft ontvangen, kan besluiten dat zij het voorstel van zodanig politiek belang acht dat zij over de behandeling daarvan op bijzondere wijze wenst te worden geïnformeerd. De Kamer stelt de regering daarvan schriftelijk in kennis, waarna de regering onverwijld na de mededeling hiervan een parlementair voorbehoud in de EU dient aan te tekenen in het kader van de voor de behandeling van het voorstel te volgen wetgevingsprocedure. Vervolgens zal binnen vier weken nadat de Kamer een parlementair behandelvoorbehoud heeft geplaatst, een overleg plaatsvinden met de regering over het bijzondere politieke belang van het voorstel, waarin tevens afspraken worden gemaakt over de wijze van informatieverstrekking door de regering, over het verloop van de onderhandelingen en van de wetgevingsprocedure en over eventueel vervolgoverleg.

De Rijkswet bepaalt voorts dat deze procedure zal gelden voor alle wetgevende EU-voorstellen, behalve die waarvoor de instemmingsprocedure op het gebied van Justitie en Binnenlandse Zaken (JBZ) geldt; zie daarvoor de in dit Reglement van Orde opgenomen specifieke procedureregeling.

Hierop is de volgende procedure gebaseerd:

1. Jaarlijks stelt de Kamer een lijst vast van aangekondigde en voorgenomen wetgevende EU voorstellen (zijnde wetgevingshandelingen als bedoeld in artikel 2 van het Protocol betreffende de rol van de nationale parlementen in de Europese Unie, welke is opgenomen bij het Verdrag van Lissabon). Deze lijst omvat:
 - a. voorstellen die de Kamer van zodanig politiek belang acht dat zij over de behandeling daarvan op bijzondere wijze wenst te worden geïnformeerd, en
 - b. voorstellen die de Kamer zal toetsen op de aspecten: Europese rechtsgrondslag, subsidiariteit en proportionaliteit.
2. De hierboven genoemde lijst komt tot stand op basis van de voorstellen die daartoe door de vaste commissies van de Kamer in hun respectieve procedurevergaderingen

worden aangewezen op basis van de voorgenomen plannen en activiteiten van de Europese Commissie in haar jaarlijkse Wetgeving- en Werk Programma en, voor zover al beschikbaar, de aangekondigde voornemens van de EU-Voorzitterschappen. De vaste commissies leiden de door hen vastgestelde lijsten door naar de vaste commissie voor Europese Zaken. De vaste commissie voor Europese Zaken stelt op basis daarvan een volledige lijst van wetgevende EU-voorstellen op. Deze lijst wordt door de vaste commissie Europese Zaken met de Regering besproken in een notaoverleg, zo mogelijk voor 1 januari van het betreffende jaar.

3. Na het hierboven genoemde notaoverleg doet de vaste commissie voor Europese Zaken een voorstel aan de Kamer tot vaststelling van de volledige lijst van wetgevende EU-voorstellen. Deze lijst wordt vastgelegd in een kamerstuk en wordt, nadat deze door de Kamer is vastgesteld, ter informatie aan de regering verzonden.
4. Indien in de loop van het jaar nieuwe wetgevende EU-voorstellen worden ingediend, die niet op de vastgestelde lijst voorkomen, kunnen deze op voorstel van een vaste commissie en na kennisgeving door de betreffende vaste commissie aan de vaste commissie voor Europese Zaken in behandeling worden genomen.
5. Nadat de Kamer een wetgevend EU-voorstel (als bedoeld in artikel 2 van het Protocol betreffende de rol van de nationale parlementen in de Europese Unie), dat is opgenomen op de hierboven onder 1 genoemde lijst, dan wel is toegevoegd op basis van de hierboven onder 4 genoemde procedure, heeft ontvangen, onderzoekt de betreffende vaste commissie het EU-voorstel en stelt zij een oordeel op over:
 - a. de noodzaak een parlementair behandelvoorbehoud te plaatsen indien de vaste commissie besluit dat zij het voorstel van zodanig politiek belang acht dat zij over de behandeling daarvan op bijzondere wijze wenst te worden geïnformeerd;
 - b. de Europese rechtsgrondslag, subsidiariteit en proportionaliteit.

De betreffende vaste commissie geleidt haar oordeel door naar de vaste commissie voor Europese Zaken, voor zover dat het parlementair behandelvoorbehoud betreft, en aan de commissie verantwoordelijk voor de toetsing op Europese rechtsgrondslag, subsidiariteit en proportionaliteit, voor zover dat laatstgenoemde aspecten betreft.

6. Bij wetgevende EU-voorstellen die commissieoverstijgend zijn, heeft de vaste commissie voor Europese Zaken een versterkte coördinerende rol, opdat de verschillende invalshoeken in voldoende mate worden betrokken bij de definitieve oordeelvorming van de Kamer. Daartoe kan de vaste commissie voor Europese Zaken aan de betreffende vaste commissie die het voortouw heeft, adviseren om ook andere vaste commissies bij de behandeling en oordeelsvorming te betrekken.
7. Na ontvangst door de vaste commissie voor Europese Zaken van de betreffende vaste commissie(s) van het advies een parlementair behandelvoorbehoud te plaatsen vanwege het politieke belang van het betreffende wetgevende EU-voorstel, geleidt de vaste commissie voor Europese Zaken – al dan niet na overleg of nadere bespreking met de betreffende vaste commissie(s) – het advies ter stemming door naar de plenaire vergadering van de Kamer.

8. De Kamer stemt over het ingediende advies om een parlementair behandelvoorbehoud aangaande een wetgevend EU-voorstel te maken. Op grond van artikel 4, lid 1 van de Rijkswet dient de Kamer binnen 2 maanden na ontvangst van het wetgevend EU-voorstel een besluit te nemen.
9. Op grond van artikel 4, lid 2 van de Rijkswet stelt de Kamer de Regering schriftelijk in kennis van haar besluit, waarna de regering onverwijld na de mededeling hiervan een parlementair voorbehoud in de EU dient aan te tekenen in het kader van de voor de behandeling van het voorstel te volgen wetgevingsprocedure.
10. Vervolgens heeft op grond van artikel 4, lid 3 van de Rijkswet binnen vier weken nadat de Kamer het besluit heeft genomen een parlementair behandelvoorbehoud te plaatsen, een overleg plaats met de Regering over het bijzondere politieke belang van het voorstel, waarin tevens afspraken worden gemaakt over de wijze van informatieverstrekking door de regering, over het verloop van de onderhandelingen en van de wetgevingsprocedure en over eventueel vervolgoverleg.
11. Dit overleg van Kamer en Regering heeft bij voorkeur plaats in de vorm van een AO van de betreffende vaste commissie met de verantwoordelijke bewindspersoon. Indien een AO wegens omstandigheden (zoals recesperiodes) niet mogelijk blijkt kan ook een andere vorm van overleg worden gekozen. De vaste commissie Europese Zaken verleent desgewenst op verzoek van de betreffende vaste commissie(s) een ondersteunende en adviserende bijstand.

De tijdens dit overleg van Kamer en Regering gemaakte afspraken dienen bij voorkeur schriftelijk te worden vastgelegd door de betreffende vaste commissie en aan de Regering ter kennis gebracht. Tevens wordt de vaste commissie voor Europese Zaken door de betreffende vaste commissie schriftelijk geïnformeerd over de uitkomsten van het overleg tussen Kamer en Regering.

Tijdens dit overleg van Kamer en Regering kan de Kamer ook desgewenst besluiten tot inzet van het reguliere Kamerinstrumentarium.

12. Met de afronding van dit overleg van Kamer en Regering, als bedoeld in artikel 4, lid 3 van de Rijkswet, is de procedure van het parlementair behandelvoorbehoud formeel beëindigd.